

Byriell-Jensen: Inden det foreliggende Lovforslag om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler forlader dette Ting, vil jeg gerne sige et Par Ord. De mange anerkendende Ord, der ere faldne her i Folketinget om det Arbejde, der gøres i vore Højskoler og Landbrugsskoler, kan jeg fuldtud tiltræde, og naar jeg i Provisoricaarene gik i Spidsen for det Arbejde, der for Skanderborg Amts Vedkommende blev udført for at holde de Højskoler oppe, som den daværende Regering ønskede at faa lukkede, var det med den Erkendelse, at dersom det skulde lykkes for Regeringen at lukke Munden paa vore dygtige og frisindede Højskolelærere, vilde det være en større Ulykke end selv den, som de provisoriske Finanslove voldte. Det er undertiden blevet sagt, at den Ungdom, der kom paa Højskolerne, lærte at stille Fordringer, at den blev mere fordringsfuld end den Ungdom, der ikke kom paa disse Skoler, men det er jo ingen Ulykke, at et ungt Menneske lærer at stille Fordring om at blive betragtet og behandlet som et Menneske. Den unge Mand eller Kvinde, der gør et virkeligt godt Arbejde, og som kan finde sig i Gang efter Gang at blive kaldt et Fæ, og blive behandlet som et Fæ, er i Reglen ogsaa et Fæ. Naar et ungt Menneske har god Villie til at opfylde de Krav, som andre med Rette kunne stille til ham, har han ogsaa Lov til at vende Ryggen til saadanne Hjem, hvor man ikke vil behandle ham som Menneske, og det er min Overbevisning, at vore Folkehøjskoler og Landbrugsskoler have ført Ungdommen betydelig frem i saa Henseende, have hjulpet Ungdommen i høj Grad til at faa Selvfølelse og Selvagtelse, og ogsaa derigennem hjulpet den til at være villig til at opfylde de Krav, som andre med Rette kunne stille til den. Jeg havde ønsket, at Fordringen om Forkundskaber, naar der i det hele skulde stilles Fordring om saadanne og om saadanne Attester, hvormed der er Tale, var bleven ens for alle Landbrugsskoler, ogsaa for de to ny, der paatænkes oprettede. Jeg synes ikke om, at disse to ny Skoler ligesom faa et lidt ringere Stempel, og jeg beklager, at saadanne ligestillede Vilkaar ikke kunne gennemføres. Jeg mener, at naar man var gaaet den Vej, som det ærede Medlem for Give (N. C. Jensen) og jeg havde stillet foreløbigt Ændringsforslag om i Udvalget, nemlig at stille Kravet til Modenhedsattester betydelig mildere, havde der ingen Fare været for at udelukke en eneste, der havde almindelig sund Men-

neskeforstand — saaledes som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte — og som havde god Villie til at lære noget. Vort Ændringsforslag, som gjaldt samtlige Landbrugsskoler, gik ud paa, at vedkommende maatte skaffe Bevis for at være i Besiddelse af saadanne Forkundskaber, at man havde Grund til at vente, at han vilde kunne følge Fagundervisningen med ordentligt Udbytte. Det var en Form, som ikke saa let kunde sætte en samvittighedsfuld Mand i Forlegenhed, som den efter min Mening langt skarpere Form, der blev vedtaget i Udvalget, og hvortil ogsaa det ærede Medlem for Give og jeg have sluttet os, da det viste sig, at det andet ikke kunde gennemføres i Udvalget. Men trods de smaa Skavanker, som Forslaget efter min Mening har — jeg nøjes med at kalde det smaa Skavanker — mener jeg, at enhver, der vil være med til at hjælpe den uformuende Ungdom fremad, har Grund til at glædes over Forslaget, og jeg vil sige den højtærede Kultusminister Tak, fordi han har forelagt dette Forslag, og vil tillige benytte Lejligheden til ogsaa at sige den højtærede Landbrugsminister Tak, fordi han har forelagt det Forslag, der vil blive behandlet lige efter dette. Jeg vil anbefale mine Partifæller at stemme for det foreliggende Forslag med den Ændring, som Udvalgets Flertal har stillet. Jeg haaber, at Husmandssønner og den uformuende Ungdom i det hele vil benytte den Lejlighed, der her gives til i større Udstrækning end tidligere at besøge vore Højskoler og Landbrugsskoler. Men foruden at anbefale det Ændringsforslag, Flertallet har stillet, vil jeg ogsaa gerne lægge et Ord ind for det subsidiaire Forslag, som det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (K. Kristiansen) har stillet, og som han talte saa varmt for. Jeg indrømmer, at det er min personlige Mening, at den Skole, han talte for, ikke bør stilles under andre Vilkaar end de to Skoler, man har tænkt paa at oprette. Jeg er dog lidt ængstelig for at anbefale mine Partifæller at stemme for dette Forslag, fordi der jo mulig kunde være Fare for, at det ikke kunde gennemføres, men det var jo ingen Ulykke, om det skulde komme tilbage her til Folketinget, og derfor vil jeg trods denne Ængstelse lægge et godt Ord ind for dette Forslag. Jeg agter at stemme for det subsidiaire Ændringsforslag.

Nielsen-Grøn: Jeg vil slutte mig ligesom den sidste ærede Taler til det af det